

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Arhiereul Filaret Musta

1839—1930

Prea Sfințitul Arhiepiscop și vicar episcopesc dela Caransebeș, **Filaret Musta**, a trecut la cele veșnice ieri, în ziua de 14 Octombrie 1930, în al 92-lea an al laborioasei sale vieți.

Sfânta noastră biserică pierde, în cel dispărut la patriarhală vârstă, un neclintit și devotat slujitor al său. În șirul lung și strălucit al anilor, cari au împletit viața neprihănită a veneratului **Filaret Musta**, clerul și poporul nu numai din episcopia Caransebeșului, ci și din celelalte eparhii ale mitropoliei noastre, a avut prilejuri să-l vadă luând parte activă la toate mișcările bisericesti și naționale pentru întărirea și propășirea neamului românesc și a bisericii sale străbune.

Părintele Filaret, unul dintre cei mai luminați teologi, iubitor de carte și la adânci bătrânețe, a dus o viață plină de cumpăt, a cinstit mai pe sus de toate adevărul și dreptatea, ear cuvântul lui, uneori aspru, dar totdeauna părintesc, eră ascultat, căci îl rostea după adâncă gândire.

A lucrat întâi alături de neuitatul mare vlădică al Caransebeșului **Ioan Popasu**, reînviatorul episcopiei bănățene, și a condus tinerul institut teologic, strămutat (în 1865) dela Vârșeț la Caransebeș, de unde aveau să iasă viitorii păstori sufletești ai Bănățului. Timp de 18 ani a muncit în acel institut, trecând apoi pe terenul administrativ al Consistorului eparhial, introducând aici lucrarea cât mai ordonată și continuând munca sa grea și conștiințioasă și sub următorii Episcopului Popasu.

Biserica i-a încredințat, în trei rânduri, conducerea episcopiei Caransebeșului pe timpul sedisvacanței. L-a ales chiar episcop (în 1908), — dar guvernul,

din care făcea parte marele șovinist Apponyi, nu i-a dat întâriri. Cu atât mai mult s'a înălțat Filaret Musta în ochii bunilor români, cari i-au încredințat să conducă cele două congrese național-bisericești pentru alegerea de mitropolit al Ardealului, și să prezideze, în trei rânduri, sinodul eparhial electoral dela Caransebeș.

Crescut în școala lui Andrei Șaguna și a celorce au trăit în apropierea lui, Arhiepiscopul Filaret a fost un ilustru reprezentant al ideilor depuse în Statutul organic, ajuns astăzi să fie fundamentul legii de organizare a bisericii ortodoxe din România nouă.

Această Românie nouă a dat, în sfârșit, satisfacție națională vrednicului ostaș al lui Hristos. În 1919 Părintele Filaret este ales senator, în 1921 hirotonit întru Arhiepiscop, și distins prin alegerea sa de membru în numeroase societăți culturale din toată țara.

Biserica mitropoliei ardeleni jalește astăzi profund îndurerată pierderea prea vrednicului Arhiepiscop **Filaret**. Să-i zicem cu toții:

Domnul să-l primească în ceata aleșilor Săi!

Din biografia P. S. Sale Arhiepiscopului și vicarului episcopesc Filaret Musta, comunicăm următoarele:

S'a născut la 20 Martie 1839 în Văliug, din părinții Adam și Ruja Musta, pe atunci preot al frumoasei comune de minieri dela poalele Semnicului. În botez a primit numele Filip. Primii ani de școală i-a făcut în comuna natală Văliug, apoi la școlile din Recița. În 1851 intră elev de manipulațiune la uzinele metalurgice din Recița. Dorul de carte însă îl trage spre învățătură. La 1857 se înscrie la gimnaziul din Beiuș;

il termină în 1864. Se înscrie apoi la Academia de drept din Debrețin, după absolvirea căreia trece în anul 1868 la Institutul teologic din Caransebeș, ca apoi, trimis de episcopul Popasu la universitatea din Lipsca, să culeagă hrana sufletească de care avea nevoie în cariera teologică. Izbucnind războiul germano-francez la 1870 se întoarce acasă, fiind numit cu începerea anului școlar 1870/71 profesor, mai apoi diriginte al Institutului teologic mutat de Popasu dela Vârșeț la Caransebeș. Rămâne în fruntea acestui institut până la 1 Septembrie 1888.

Sinodul din 1886 îl alege asesor ordinar în senatul bisericesc al Consistorului diecezan. A fost hirotonit, respectiv hirotesit: în anul 1871 întru diacon, iar la 16 April 1872 proto-diacon; în 9 Mai 1874 întru presbiter; în 10 April 1875 — după ce în 4 Februar 1875 a fost tuns de monah în mănăstirea Hodoș-Bodrog, primind numele Filaret, — întru protosincol. În 25 Decembrie 1891 e hirotesit arhimandrit, iar în 23 April 1902 a fost numit de episcopul Nicolae Popea în unanima aprobare și bucurie a Sinodului eparhial vicar episcopesc al diecezei Caransebeșului. În 5/18 Octombrie 1921 a fost hirotonit întru Arhiepiscop prin mitropolitul **Dr. Nicolae Bălan**, azistat de episcopii Ion I. Papp al Aradului, Dr. Iosif Tr. Badescu al Caransebeșului, Roman Ciogariu al Orăzii mari, arhiepiscopul Dr. Ilarion Pușcariu al Sibiului, protopopii Andrei Ghidiu al Caransebeșului, Sebastian Olariu al Făgetului, Traian Oprea al Vârșețului și arhidiaconul Dr. Cornel Corneanu al episcopiei Caransebeșului.

Dela intrarea sa în serviciul bisericii este neîntrerupt membru al tuturor corporațiilor noastre bisericesti.

În calitate sa de asesor ordinar al senatului bisericesc, a condus, în 1889, dieceza Caransebeșului dela reposarea fericitului episcop Ioan Po-

pasu până la întronizarea episcopului Nicolae Popea, întâmplată în Iulie 1889 (Februarie—Iunie 1889).

După moartea fericitului al doilea episcop al eparhiei bănățene, Nicolae Popea, întâmplată în 26 Iulie 1908, Filaret Musta, a condus eparhia până la 25 April 1910, data instalării Prea Sfinției Sale părintelui episcop Dr. E. Miron Cristea.

În timpul acestei sedisvacanțe, sinodul eparhial electoral întrunit în 21 Septembrie 1908 sub presiunea P. S. Sale părintele episcop I. Papp al Aradului, alege spre bucuria generală a eparhiei caransebeșene de episcop al ei, pe P. C. Sa părintele vicar episcopesc Filaret Musta. Dar această alegere necorespunzând dorințelor guvernului unguresc de atunci, n'a fost aprobată, spre mâhnirea opiniei publice românești.

Alegându-se de marele colegiu electoral în 13/31 Decembrie 1919 Prea Sfințitul episcop Dr. E. Miron Cristea mitropolit primat, P. C. Sa părintele vicar episcopesc Filaret Musta, conduce pentru a treia oară eparhia dela data amintită a sedisvacanței, până la instalarea actualului episcop al eparhiei, P. S. Sa Dr. Iosif Traian Badescu, întâmplată în ziua de 17 Septembrie 1920.

A condus în 1916 Congresul național bisericesc electoral, convocat pentru complinirea scaunului mitropolitan rămas vacant prin moartea mitropolitului Ioan Mețianu, și a condus și congresul național bisericesc, care a ales în 1920 pe actualul mitropolit, I. P. S. Sa **Dr. Nicolae Bălan**.

A fost ales senator în primul parlament din 1919 al României întregite și în Constituanta din 1922—1926. A fost decorat la 30 Decembrie 1921 cu ordiul Coroana României în grad de comandor, iar la 4 Ianuar 1924 în gradul de mare ofițer. Tot atunci i s'a conferit și «Răsplata muncii pentru biserică» cl. I.

Congresul de studii bizantine

Duminecă dimineața s'a deschis la Atena cu mare solemnitate al treilea Congres internațional de studii bizantine, la care participă 350 bizantiniști din toate țările. La lucrările congresului ia parte și dl profesor N. Iorga, care a prezidat la București congresul anterior.

În discursul de deschidere, dl Papandreas, ministrul de instrucție publică al Greciei a salutat pe congresiști, arătând că grație eforturilor lor, s'a făcut lumina asupra unor veacuri socotite întunecoase, au fost risipite numeroase erori și a fost reabilitat Bizanțul, făcându-se lumină asupra unei perioade din istoria națională a Greciei.

Delegații străini, luând cuvântul în ordine alfabetică, au adus salutul guvernelor și instituțiilor științifice străine.

După amiază, congresiștii au asistat la inaugurarea noului muzeu de artă bizantină, apoi la slujba vecherilor bizantine, în catedrala din Atena.

Lucrările congresului vor dura o săptămână.

Nr. 8970/1930.

Notificare oficială

În baza adresei consiliului central bisericesc Nr. 9073 din 20 Septembrie 1930 invităm toate oficiile protopresbiterale și parohiale din Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia și Sibiu să primească biletele de loterie trimise lor din partea Societății ortodoxe naționale a femeilor române. Loteria s'a înființat în favoarea zidirii unui cămin pentru fete în Turnu Severin.

Numitele oficii vor îngriji de plasarea biletelor primite și vor trimite valoarea încasată locului în drept cel mai târziu până la 2 Noiembrie 1930 având în vedere că la această dată va fi irevocabil tragerea.

Sibiu, la 6 Octombrie 1930.

Consiliul arhiepiscopal.

Citiți și răspândiți ziarul
Telegraful Român

Dela români din America

— Conferență pastorală —

Din America se anunță:

Duminecă, în 14 Septembrie 1930, s'a ținut la *Farrell, Pa* prima conferență pastorală a preoșimii ortodoxe și a credincioșilor din parohiile aparținătoare cercului religios.

La ora 9 dimineața au sosit în fața bisericii credincioșii de prin parohiile vecine: Youngstown, Warren, Niles și Cleveland. Dela Cleveland au venit toți membrii corului «George Enescu», în număr de peste 50 persoane, cu mai multe automobile.

Serviciul religios a fost celebrat în sobor de preoții Ioan Truția, admin. protopopesc dela Cleveland, Elie Pop de la Warren, Vasile Pășcău parohul locului. Răspunsurile liturgice le-a dat corul «George Enescu» de la Cleveland, sub conducerea dlui George Matei. Frumoasele cântări liturgice au fost executate corect și în o armonie înălțătoare de suflet.

La sfârșitul Sf. Liturgii a vorbit p. adm. prot. Ioan Truția despre Crucea lui Hristos și mesajul ei către creștinii din zilele noastre. Predică, plină de îndrumări părintești pentru o viață adevărat creștinească, a fost ascultată cu interes vădit de mulțimea de credincioși.

După slujba sfințirii apei și ungerea credincioșilor cu mir, lumea a trecut dela biserică la hala românească, unde s'a servit masa comună.

După masă s'a continuat cu programul conferinței. Părintele Elie Pop, de la Warren, a arătat necesitatea organizării și colaborării cât mai strânse a parohiilor, spre a realiza o mai mult productivă viață religioasă. — precum și rostul și binele cel aduce bisericii și membrilor ei organizarea în jurul fiecărei parohii a unei filiale a Uniunii ortodoxe «Caritatea».

Înainte și după conferință corul dela Cleveland a cântat mai multe cântece populare românești bine primite din partea ascultătorilor.

P. I. Truția făcu apoi raport despre situația în care se găsește în prezent chestiunea organizării bisericii noastre din America, și comunică după nume câte și care parohii au intrat în organizația bisericească, — amintind greutățile legate de ducerea la îndeplinire a acestei însemnate chestiuni.

P. local, V. Pășcău, în numele parohiei mulțumește preoților și tuturor oaspeților, veniți cu această ocazie din alte colonii, pentru a înol și întări puterile sufletesti ale credinței prin rugăciunile în sobor și îndrumările frumoase ce s'au dat.

«Adevăr» general, cu care distinge sfânta Scriptură pe unii servi fideli ai Domnului, când li numește drepti, temători de Dumnezeu, ca pe Iov, pe Simeon sau pe Iosif, — părintele vitreg al lui Isus. În fine alții, frica Domnului o compară cu echitatea, a cărei chemare e înfrânarea pasiunilor, a dorului de desfătări. Aceștia se țin de cuvintele sfintei Scripturi: «Pătrunde cu frica Ta cărnurile mele, că de judecățile Tale m'am temut» (Ps. 118, 120).

Și în adevăr, cine ar putea merge cu ființa sa de creatură măr-

Mișcarea clerului ortodox

Se anunță din București:

Comitetul «Asociației generale a clerului ortodox», societatea clerului «Ajutorul» și «Asociația generală a cântăreților bisericii ortodoxe din România» au convocat, pe preoții și cântăreții din capitală, la o consfătuire comună în legătură cu greutățile și pericolele ce amenință biserica.

După discuții privitoare la corurile bisericești, care au fost scoase din bugetul statului, la svonurile persistente pentru scoaterea din buget a cântăreților și desființarea consistoriului central, tot pe cale bugetară, adunarea a hotărât să lupte pe toate căile legale pentru preîntâmpinarea nedreptăților ce se încearcă.

În acest scop s'a ales o comisie care va prezenta un memoriu l. P. S. Patriarh, primului ministru, miniștrilor cultelor și de finanțe. În memoriu se arată nedreptatea ce s'ar săvârși împotriva bisericii ortodoxe, care în comparație cu cea catolică și unită, primește dela stat *incomparabil mai puține fonduri*, proporțional cu numărul credincioșilor ce păstorește și cu averile ce posedă.

La vlădicia cu numele confiscat al «Maramurășului» a ajuns clarisimul dela foaia blăjană *Unirea*, Dr. Alexandru Rusu. Așa spun gazetele, și tot așa vestește organul oficios dela Blaj, spunând că directorul său se desparte cu ziua de 11 Octombrie a. c. de redacția în care, zece ani de zile, a muncit prin «scrisul viu și cumpănit (?)», hotărât (?) și la nevoie *îndrăzneț*. — noi zicem chiar foarte îndrăzneț în notițe trimise la adresa bisericii ortodoxe, și în schimb, docil și supus într-o a risipi tămăieri guvernamentelor actuali. Aceștia, la rândul lor, l-au și răsplătit cu un scaun vlădicesc, spre nu puțină desolare a celorlalți clarissimi concurenți, ca b. o. Coltor și alți candidași, preoți cari fac doar aceeași politică de partid. *Unirea*, «cumpănitului» și «îndrăznețului» director și redactor Dr. Alex. Rusu, rostea aspre învinuiri, când unele din episcopii ortodoxe erau ocupate pe urma serviciilor aduse politicii militante de partid; — ear astăzi? Eată-l pe dl Rusu înălțat, — *tocmai pe urma serviciilor de același fel*, — la scaunul episcopesc, ilegal înființat, la care a râvnit prin gazeta ce a condus. Incolo, scrisul său la *Unirea*, foaie bisericească, a fost mai mult lumesc și certăreț, decât serios și bisericesc.

Fact imbucurător

Gazetele ne aduc vestea zilnică despre înființarea de cooperative nouă. Se înmulțesc cooperativele gospodărești, cum sânt cele de producție și consum, cooperativele de credit — băncile populare, — așezăminte modeste cărora e datorită, în mare parte, înstărirea țărânimii noastre.

Factul trebuie să ne bucure: cu cât cooperația se va împuternici, cu atât va putea să lupte mai ușor cu încercările de surpare și cu loviturile de moarte care sânt: *cămătarii*.

Sântem la răscrucea drumurilor, ce duc spre bine, ori rău; trebuie deci să înțelegem, spre folosul nostru al tuturor, că bucuria mare a vrednicilor gospodării agricole și răsplata dreaptă a muncii noastre nu le poate aduce decât numai cooperația.

Gândul să ne fie spre lăcașul gospodăresc, care-i cooperativa; nădejdea să ne fie în puterea de bună îndrumare.

Cooperația, după felurile ei chipuri de înființare, înlesnește economisirea banului și înlăturarea speculei; ne înlesnește vânzarea, pe sume bune, a cerealelor ce le recolțăm, și ne mai înlesnește gospodăriile pentru muncă mai rodnică.

Cu însușirile bune, moștenite din strămoși, noi românii, mergem spre viitor de seamă; între alte îndatoriri, pe care le avem față de noi înșine, e și aceasta: să înțelegem marea putere a cooperației, să înțelegem ce înseamnă o cooperativă, și ce trebuie să facem ca să întărim această mișcare economică.

Pentru toate popoarele, mai ales pentru acelea care se găesc în starea noastră, cooperația e tojag de sprijin, pe drumul ce duce la izbândă.

C. Georgescu.

Noul mers al trenurilor. Pe linia Sibiu—București și înapoi (peste Peatra-Olt): pleacă dela Sibiu la ora 4:20 și 15; sosește la București la 18:05 și 5:30. Pleacă de acolo la 9:05 și 22:25; sosește în Sibiu la 0:45 și 13:14.

Darurile duhului sfânt

VI

(Sfârșit).

Frica Domnului

Frica Domnului urmărește asemenea desăvârșirea voinței noastre; dar, din ce punct de vedere și în ce mod o realizează, aici nu se înțeleg pe deplin erudiții ortodocși.

Cauza divergenței de opinie se cuprinde în variația fricei. Există adevărată frică pur naturală; frica servilă care se înfioară de iad, fără a se întoarce dela păcat, asemenea nu poate să fie darul Duhului sfânt.

Poate să dea motiv de discuție frica mai nobilă, în care se amestecă și iubirea primitivă și ajută la convertire serioasă; nu altminteri așa numita frică puerilă, care nu-i identică cu iubirea pură. Toma d'Aquin, în aceste două observă darul Duhului sfânt, ce-l numim frica Domnului. Alții zic că frica Domnului este acel

ginită înaintea tronului lui Dumnezeu mare și sfânt fără consternare profundă? Doar: «Stâlpii cerului s'au cutremurat și s'au spăimântat de certarea Lui» (Iov 26, 11). Acești stâlpi, conform opiniei sfântului Grigorie Taumaturgul, sânt corul puterilor ceterelor îngerești, care tremură la văzul feții lui Dumnezeu, nu din teamă îngrijorătoare, ci din admirare. Fructele acestei frici sfinte sânt cultul extern și intern al închinării, amintirea și administrarea lucrurilor lui Dumnezeu cu omagiu sfânt.

Această frică sfântă curăță temeinic inima și de umbra păcatului.

«Dacă eu — a suspinat sfânta Catarina — aș vedea de o parte marea lumii înflăcărată ca uleiul arzător, ear de partea cealaltă cel mai mititel păcat, de o mie de ori aș vrea mai bucuroș să mă scufund în marea de foc, decât să comit un singur păcat cât de neînsemnat!»

Această frică sfântă a îndemnat pe sfinți la penitență severă, deși știau că greșelile lor sânt iertate.

Ne putem pregăti pentru frica Domnului, dacă fixăm de subiectul meditației raportul nostru către Dumnezeu și ne rugăm pentru acest dar atât de prețios al Duhului sfânt.

VII

Blândețea

Și blândețea este darul Duhului sfânt desăvârșitor al voinței noastre, și anume unul dintre cele mai frumoase și mai plăcute.

Ne dă cu mult mai mult, decât promite.

Numele ei primordial e mai expresiv: *pletate*. Cu aceasta arătăm raportul nostru față de părinți, față de superiorii bisericești și lumești, față de toți aceia, cari stau aproape de inima noastră.

Pietatea față de Dumnezeu li

Baptismul în România

În editura bibliotecii Creștinului Ortodox a apărut o scrisoare a dlui profesor V. Popescu din Arad, scrisoare pe care o adresează baptilștilor din America și Anglia, în special către dnii Dr. Iohn Mac Neil, președintele Alianței baptiste mondiale, și Dr. I. H. Rusdbrooke, secretarul general al alianței baptiste mondiale.

Profesorul Popescu, care a făcut studiile la universitatea din Oxford, lămurește, prin scrisoarea ce publică, originea baptismului în România.

În anul 1925 la conferința bisericilor creștine din Stockholm au luat parte și baptilști englezi — spune autorul scrisoarei. — I. P. S. Sa Mitropolitul ortodox român Nicolae al Ardealului, s'a plâns acestor baptilști, că baptilștii din România sânt defăimători ai bisericii ortodoxe, ai preoților ei și ai statului român. Față de atitudinea făcarnică arătată statului român, baptilștii dela Stockholm s'au desolidarizat de acei din România.

Prin acțiunea lor baptilștii noștri produc lupta de clasă.

La noi în România baptismul s'a introdus prin agenți unguri, cari au căutat să desbina preoții ca apoi maghiarizarea să meargă mai repede.

Așa dar, baptilștii unguri n'au fost decât spioni și n'au urmărit o credință, ci interese cari au săpat la temelia statului român.

Scrisoarea dlui profesor Popescu merită toată atenția și este bine venită acum când baptismul în România încearcă să-și infigă ghiara în credința străbună.

INFORMAȚIUNI

Inscris la liceul militar. Maria Sa MIHAL, Marele Voevod al Alba-Iuliei, este înscris pe ziua de 25 Octomvrie 1930, când împlinește 9 ani, în controalele liceului militar «N. Filipescu» din Mănăstirea Dealului, conform scrisoarei M. Sale Regelui către dl ministru al armatei.

La congresul de bizantinologie ce s'a deschis acum la Atena, participă și dl profesor N. Iorga, rectorul universității din București.

Halal de universitate! La Petrograd, căruia bolșevicii îi zic Leninograd, se va înființa o universitate

consideră Părinte, izvorul vieții și al tuturor bunurilor noastre. Ea nu se oprește la persoana lui Dumnezeu, ci îmbrățișează toate ce sânt ale lui Dumnezeu.

Blândețea indeamnă să ne întoarcem către Dumnezeu, către Părintele nostru cu încredere și evlavie, să fim stăruitori în venerația sa, să ne supunem voinții Sale totdeauna.

Semn al pietății este modestia, duioșia și bunăvoința, care cucerește inimile.

Contrastul pietății e nepăsarea, neîncrederea înclinată să observe, în Cel Atotputernic, ființa care controlează nencetat defectele, culpele noastre, ca să ne pedepsească din plăcere.

Unii oameni, conform acestei mentalități, așa tratează pe semenii lor. La ei se refer cuvintele sfântului apostol Pavel: «Că vor fi oamenii iubitori de sine, iubitori de argint, măreți, trufași, hulitori, neascu-

ateistă pentru 600 de auditori. Universitatea va avea mai multe facultăți, care toate vor combate diferitele religii din lume.

ȘTIRI LOCALE

Daruri la Fondul Căminului pentru bătrâni. În ziua sărbătorii S. Paraschiva s'a ținut în sf. biserică a mitropoliei din Sibiu, parastas pentru odihna sufletului odihnitei în Domnul Paraschiva Marcu și Dordea, adânc regretată soție a dlui Patriciu Marcu, dir. exactoratului Consiliului arhidiecezan. Cu acest prilej îndureratul soț a dăruit pentru fondul căminului pentru bătrâni al societății rom. de înmormântare din Sibiu suma de 300 Lei, iar profesorul Timotei Popovici 100 Lei. — Aceste sume s'au dat Legatului Paraschiva Marcu, aparținător fondului pentru căminul bătrânilor, care legat a fost întemeiat tot de dl Patriciu Marcu în memoria adânc regretatei sale soții decedate în anul 1924. Pentru aceste creștinești daruri mulțumește *Direcțiunea societății.*

CARTI ȘI REVISTE

Cătră baptilști. A apărut în «Biblioteca Creștinului Ortodox» Nr. 80: *Scrisoarea unui ortodox către baptilștii din America și Anglia în special către dnii Dr. Iohn Mac Neil președintele Alianței Baptiste Mondiale și Dr. I. H. Rushbrooke, secretarul general al Alianței Baptiste Mondiale.* — Prețul 2 Lei. Tiparul tipografiei Diecezane Arad, 1930.

Pagina pastorală

Parabola sămănătorului

— Predică rostită în catedrala din Sibiu —

Îeșit-a sămănătorul să samene sămânța sa, (Luca 9, 5).

Frați creștini, — Una din parabolele cele mai sugestive ale Mântuitorului Hristos este aceasta. Biserica noastră dreptmăritoare, la rândul său, a orânduit foarte potrivit parabola sămănătorului tocmai acum, în timp de toamnă, timp de semănat. În vremea aceasta e destul să traversăm câmpul, ca să întâlnim la tot pasul sămănători. Este foarte probabil, ca și Mântuitorul să fi spus parabola aceasta, arătând celor din jurul său un sămănător, care nu departe de ei, împraștia sămânța cu nădejde.

tători de părinți, nemulțumitori, necurați. Fără de dragoste, neprimitori de pace, clevetitori, neînfrânați, nedumesnici, neubitori de bine» (2 Tim. 3, 2, 3).

Lipsa de pietate ne înstrăinează de Dumnezeu și de oameni, ne răpește liniștea sufletească, ne împiedică în calea spre desăvârșire.

Să ne deprindem dar a vedea în Dumnezeu pururea pe Părintele nostru, și a contempla, a explica soartea noastră totdeauna din acest punct de vedere. Astfel să merităm darul blândeței; și dacă l-am primit odată, să-l fructificăm și valorificăm.

Pr. Cpt. Dr. T. Potcaș.

Drept aceea de flămânzește vrămașul tău, dai lui pâine; de însetează, adapă-l pe el; că aceasta făcând, cărbuni de foc grămădești pe capul lui.

Nu te blur de rău, ci biruiește cu binele pe rău. (Rom. 12, 20, 21).

Tâlcul acestei parabole l-a dat Mântuitorul însuși apostolilor, pe cari i-a socotit vrednici a cunoaște tainele împărăției lui Dumnezeu.

Socotind astfel pe ucenicii săi, Isus ne spune indirect care este scopul propriu zis al acestei parabole.

Folosindu-se de-o icoană familiară tuturor, voia să învețe pe ascultătorii săi ceva despre împărăția lui Dumnezeu.

Subiectul interesă și pe evrei cari pe vremea aceea — precum și astăzi — așteptau o nouă orânduire de lucruri, încât starea de subjugare nu le plăcea, și ne interesează și pe noi ca dreptmăritori creștini cari încă ne rugăm zilnic: «vie împărăția Ta!»

În pilda citită astăzi, despre ce fel de împărăție se vorbește? Traducând formele parabolice ale pildei sămănătorului în realitățile, pe care cearcă să le învăluie, ce vom putea spune despre împărăția lui Dumnezeu?

Avem un sămănător care sămână. Grâul de sămânță e de obicei bine ales și curățit, așa că toată sămânța e bună. Nu se poate face deosebire între grăunțe, toate sânt la fel de bune.

Un sămănător, o sămânță! Notele deosebitoare urmează acum; sămânța, răspândită cu hotărâre din mâna sămănătorului, nu cade toată pe același sol!

Una cade în cale, alta pe peatră, a treia între spini, și în fine cad semințe și pe solul mănos.

Acestor imagini e asemănată împărăția lui Dumnezeu.

Sămănătorul e Dumnezeu; sămânța cuvântul Său! Locurile diferite unde cade sămânța, reprezintă diferitele categorii de oameni cari sânt inegal dispuși la ascultarea și îndeplinirea lui.

Cu puțină atențiune, ne dăm în dată seama de aspectul exterior al împărăției lui Dumnezeu care e reprezentat aici; avem înaintea noastră o întreagă orânduire socială; recunoaștem în parabola sămănătorului un fel de imagine a Bisericii lui Hristos, a Bisericii luptătoare înțeleg.

În parabola sămănătorului avem pe lângă aceasta imaginea reală a propoveduirii cuvântului evanghelic; mai vedem felul cum e primit acest cuvânt, și în urmă rezultatul ce-l dă.

Făcând aplicație potrivită zilelor noastre, am putea identifica pe sămănători cu preoții bisericii de azi; sămânța rămâne aceeași în veac, este vestea cea bună a împărăției lui Dumnezeu, pregătită nouă de Mântuitorul; aceasta a fost predicată de Isus, pe aceasta a încredințat-o ucenicilor săi s'o ducă până la marginile lumii, evanghelia, vestea cea bună a împărăției a fost predicată mereu în decursul veacurilor dela Hristos încoace în pofida tuturor greutăților și persecuțiilor, și-aceeași veste bună o predicăm noi astăzi preoții bisericii dreptmăritoare de răsărit din fața altarului.

Diferitele categorii de pământ la rândul lor sânt, precum am mai anticipat, diferitele feluri de credincioși. De aici vedem, că în sânul bisericii credincioșii nu sânt deopotrivă; sânt între ei creștini adevărați, lucrători ai dreptății, iubirii de Dumnezeu și de aproapele; pe de altă parte avem nenorociți cari își află fericirea în alte lucruri decât în ascultarea de poruncile lui Dumnezeu.

Această învățătură, scoasă din pilda sămănătorului și propusă de biserică, este foarte folositoare și plină de mângăere pentru noi.

Căci dacă în sânul bisericii se află și păcătoși, aceasta nu va să zică, că ei sânt nesocotiți, dimpotrivă biserica se ocupă de ei. — De altfel

însuși Mântuitorul a zis: «Nu voesc moartea păcătoșului, ci să se întoarcă să fie viu». De altfel rostul bisericii luptătoare acesta este: să întoarcă pe cei păcătoși la pocăință, ca astfel cât mai mulți să poată avea acces în patria cerească.

Cu toate acestea, privind bine la alcătuirea societății omenesti de astăzi, care la urma urmelor face întreagă parte din biserică, vom recunoaște că e mult păcătoasă. Ba situația actuală e atât de deplorabilă, încât îngrozește pe omul cu puțină pătrundere!

Precum în parabola noastră din patru semințe doar una a rodit, așa și între oamenii veacului nostru cei bine primitori ai cuvântului evanghelic răspândit, sânt atât de rari.

Cât risc nu implică acțiunea de-a sămăna, pe de altă parte cea de-a propovedui!

Riscul e atât de mare, încât oameni cu lacrimi. Cu ce virtuți deosebite trebuie să fie înzestrat sămănătorul? Mai ales când sămână în conștiință că atâta din sămânța lui va putez înzader?

Cu toate aceste el sămână! Sămână cu tărie și cu nădejde, căci sămănând, fie în orice ordine, înu trebuie să fim cu considerare la sămânța ce se perde, ci să avem în vedere exclusiv pe cea care rodește. Căci, dacă din patru semințe, abia una rodește, rodul acesteia este atât de îmbelșugat, încât compensează cu mult pierderea suferită cu cele trei.

Așa este și cu vestirea cuvântului evanghelic, rodurile sale nu sânt a se căuta numeric, ci calitativ; lucrul duhovnicesc nu trebuie privit în extenziune, ci în profunzime.

Vreți exemplu? Eată-l!

Dumnezeu este unul, cu toate acestea toate perfecțiunile se află reunite în Ființa Lui. Este etern, absolut. Spirit pur. Asemenea virtuțile toate le aflăm reunite la gradul superlativ în Ființa Aceluia, care-a fost eri, este astăzi și în veac rămâne acelaș.

Dumnezeu Unul în Ființă este plinirea dragostei, culmea bunătății, înălțimea milostivirii. — Tot ce e bun, tot ce e înălțător, tot ce e sfânt, se află deci în Ființa unică și eternă a lui Dumnezeu. — Eată, prin urmare, că nu este nevoie de mai mulți, pentru ca toate aceste perfecțiuni și virtuți să fie realizate.

Asemenea privim în Isus Hristos pe omul adevărat, întrucât a întrunit toate desăvârșirile ce compet unui om. În El avem pe ilustrul reprezentant al umanității întregi; și dacă, după învierea sa din morți, ar fi perit lumea, pentru neamul omenesc n'ar fi fost nici-o pierdere, întrucât Cel ce-a întru chipat în mod desăvârșit omenirea, se înălțase la cer într-o mărire.

Să împraștiăm deci sămânța cu nădejde, să sămănăm cu hotărâre, căci lacrimile sămănătorului se vor preface la timpul său în rodurile bucuriei. Dacă sămănând sântem cuprinși de sentimente nedeslușite, la seceriș bucuria noastră este deplină.

Un lucru e cert, marele postulat al sămănătorului ne este încredințat, și credincioși acestui postulat trebuie să sămănăm. — Să împraștiem fiecare, frați creștini, semințele nobile ale virtuților creștinești cu ferma convingere că vor cădea pe sol mănos, și astfel rodind insutit să vedem luând proporții împărăția lui Dumnezeu între noi. —

«Îeșit-a sămănătorul să samene sămânța sa», să pornim și noi creștinești la sămănat, căci e timpul sămănătorului, Amin. Pr. Gh. Secaș.

Nr. 491/930.

(83) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a Noul sășesc cu filia Roandola, protopopiatul Târnava mare, se publică de nou concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreună cu acest post sânt:

1. Salariul dela stat;
2. Stola obișnuită;

3. 8 (opt) jugăre pământ arător și fânaș, sesiune veche 6 (șase) jugăre pământ din reforma agrară, iar în filia Roandola 5 jugăre 800 st. □ de prima calitate;

4. Dela fiecare familie 1 (una) ferdelă porumb, dela văduvi pe jumătate;

5. Una zi de lucru;

6. 6 (șase) stânjini lemne pentru foc, din pădurea bisericii aduse în curtea parohială;

7. Casă parohială deplin corespunzătoare cu toate supraedificatele economice, precum și intravilanul vechi și nou ca grădina de zarzavat;

8. Drept de pășune pentru 2 vite mari, conform uzului din comună.

Reflectanții la acest post sânt invitați a-și trimite petițiile însoțite de documentele prescise, în termenul sus indicat subsemnatului oficiu protopopesc în Biertan și să se prezinte în parohie spre a face cunoștință cu poporul.

Biertan, la 7 Octomvrie 1930.

Oficiul protopopesc ortodox român al Târnavei mari în înțelegere cu consiliul parohial.

Nicolae Gheaja
adm prot.

Nr. 7926/930 Ep.

1—1 (84)

Prăvălie de închiriat

Localul de prăvălie din Sibiu, strada Regina Maria Nr. 7, situat la stânga intrării în curte împreună cu atenansele ce se găsesc în etajul prim al casei este de închiriat pe un period de 5 ani începând din 1 Ianuar 1931.

Reflectanții vor înainta ofertele lor până la 27 Octomvrie a. c. Consiliului arhiepiscopesc ortodox în Sibiu, unde se pot lua informațiile necesare.

Sibiu, 11 Octomvrie 1930.

Consiliul arhiepiscopesc.

Oficiul par. ort.-rom. din Livezeni-Jiu

Nr. par. 111/1930.

(44) 1—1

Publicațiune de licitație

Consiliul parohial din Livezeni, protopopiatul Jiu, jud. Hunedoara, pe baza concesiunii date de P. V. Consiliu arhiepiscopesc cu data de 4 Octomvrie a. c. Nr. 9092/1930 Ep. dă în lucrare pe baza licitațiunii publice minuende zidirea bisericii ort. rom. din Livezeni.

Planul și devizul se pot vedea la oficiul parohial din Livezeni, precum și condițiile mai detaliate ale licitației.

Prețul strigării este 91221 Lei.

Licitanții au a depune vadiu de 5% dela prețul strigării în bani gata sau în hârtii de valoare acceptabile, cari se vor reține ca garanție până după colaudare, și să-și înainteze oferte închise.

Licitarea se va ținea Luni în 20 Octomvrie a. c. în casa parohială la orele 10 a. m.

Livezeni, la 6 Octomvrie 1930.

Teofil Ioanovici

paroh.

Petru Galoțan
epitrop.

Nr. 8969/1930 Ep.

(86) 1—1

Concurs

Pentru întregirea postului de casier (șef de birou cl. II) la Consiliul nostru arhiepiscopesc dotat cu salariu de Lei 6482 lunar se publică concurs.

Reflectanții vor înainta cererile lor Consiliului arhiepiscopesc ortodox român în Sibiu până la 30 Oct. a. c.

Sibiu, la 11 Octomvrie 1930.

Consiliul arhiepiscopesc.

Nr. 307/1930 prot.

(82) 1—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a Criș cu filia Cloașterf, protopopiatul Sighișoara, se publică prin aceasta concurs repetit cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreună cu acest post sânt cele fasonate în coala B.

Concurenții vor înainta cererile și documentele cuvenite oficiului protopopesc Sighișoara în termenul prescrist, și cu prealabila încunoștințare a acestuia se pot prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Sighișoara, la 1 Octomvrie 1930.

Oficiul protopopesc ortodox român în înțelegere cu consiliul parohial din Criș.

Emilian Stoica
protopop.

La Librăria Arhiepiscopescă din Sibiu, se află de vânzare

Introducerea în sfintele cărți ale Testamentului nou

de

Arhiepiscopul-Mitrofor

Dr. VASILE GHEORGHIU

profesor titular al studiului biblic și al exegezei T. N. la facultatea de teologie din Chișinău

Prețul Lei 560—, plus spese postale Lei 20—

A apărut în ediție nouă și se află la Librăria Arhiepiscopescă din Sibiu:

Teologia practică**Liturgia bisericeii ortodoxe cursuri universitare**

de

Dr. Vasile Mitrofanovici

fost profesor p. o. teologia practică la facultatea teologică din Cernăuți

Prelucrate, completate și editate

de

Prof. Dr. Teodor Tarnavski și acum din nou editate și completate

de

Dr. în teologie și filozofie

Nectarie Nicolae Cotlarciuc

arhiepiscop și mitropolit al Bucovinei

fost profesor universitar pentru Teologia practică

Prețul Lei 650—, plus spese postale Lei 30—

Au apărut:

Manuale de limba română de **E. HODOȘ****I. Carte de citire și Gramatică** pentru clasa a 4-a secundară;**II. Noțiuni de Stilistică și Poetică și Carte de citire** (pentru Istoria Literaturii); și**III. Elemente de Ist. Literaturii**Se găsesc de vânzare la **LIBRĂRIA ARHIDIECEZANĂ** în Sibiu

A APĂRUT

BISERICA IMPOTRIVA CONCORDATULUI

Declarațiunea Episcopatului ortodox român prezentată la discuția pentru ratificarea Concordatului, în ședința dela 23 Mai 1929, a senatului român

de

Dr. NICOLAE BĂLAN

Arhiepiscop și Mitropolit

Prețul Lei 30— + spese Lei 5—. Se poate comanda dela Librăria Arhiepiscopescă din Sibiu, trimițând prețul prin mandat poștal.

A apărut

și se află de vânzare la Librăria Arhiepiscopescă din Sibiu

Monografia

comunei bisericești rom. ort. a Sfintei Treimi din Brașov-Tocile.

de

VASILIE SFETEA

paroh.

Prețul Lei 80— plus spese postale Lei 10—

Au apărut și se află de vânzare la Librăria Arhiepiscopescă, Sibiu

Cântări funebreale

pentru cor de bărbați, de:

Antoni Sequens

Prețul Lei 30, plus spesele poștale Lei 12.

Dela Librăria Arhiepiscopescă se pot procura

Notițe despre întâmplările contemporane

de Ioan cav. de Pușcariu. Prețul Lei 100, plus spese de postă Lei 15

Dela Librăria Arhiepiscopescă se poate procura:

Plângerile lui Ieremia

și

Critica mai nouă

de

NICOLAE NEAGA

Profesor la Academia de Teologie

Prețul Lei 25— plus spese postale Lei 15—

A apărut:

Povătuitorul Creștinului ort.

de Pr. Ioan Ștefan Popescu

o minunată cărtică de rugăciuni și povești despre cum trebuie să se poarte creștinul adevărat în biserică. Prețul leg. 40 Lei. Broș. 20, plus Lei 10 spese. Se poate comanda dela Librăria Arhiepiscopescă din Sibiu.

Citiți

MEMORIILE

Arhiepiscopului și Mitropolitului

Andrei Șaguna

Au apărut într'un frumos volum, de 112 pagini, cu ilustrațiuni. Cartea cuprinde însemnările lui Șaguna despre fapte și întâmplări momentuoase din viața sa. Se află la **Librăria Arhiepiscopescă în Sibiu**
Prețul: 25 Lei

Dela Librăria Arhiepiscopescă din Sibiu, se poate procura:

Memoriile unui Duhovnic

Studiu pastoral

de

VASILE GAN

protopop

Prețul Lei 100—, plus spese postale Lei 15

A apărut și se află de vânzare la Librăria Arhiepiscopescă din Sibiu

Viața lui Isus

de

Giovanni Papini

în românește de

ALEXANDRU MARCU

Prețul Lei 180—, plus porto poștal Lei 15—

Dela Librăria Arhiepiscopescă din Sibiu se pot procura

Icoane sfinte

pe hârtie, de toate mărimile și de o execuție foarte frumoasă.

Călăuza agricolă

de prof. **D. Comșa**, hotărât cea mai de seamă, practică, îndemânatecă și populară între cărțile noastre agricole tipărite dincoaci de Carpați, merită răspândire în cercuri cât mai largi.

Prețul unui exemplar tomul I **Economia câmpului** e 90 lei, tomul II **Pomăritul și Vieritul** 50 lei și tomul III **Legumăritul și Florăritul** 60 lei. Tus-trele tomurile, broșate separat sau împreună, se vinde cu 200 lei și taxa poștală cu recomandăție 20 lei.

Comenzile adresate autorului prof. **D. COMȘA** în Sibiu sau Librăriei Arhiepiscopescă se execută prompt, având a trimite prețul de mai înainte sau cu ramburs.

Reclama este**sufletul comerțului**

A apărut cartea binevenită:

MIC DICTIONAR

Cuprinde peste 15 mii de neologisme, cuvinte străine, provincialisme ș. a., pentru școale și particulari, de **E. HODOȘ**. Un volum de 216 pagini. Prețul 120 lei, și porto poștal 20 lei recomandat. De vânzare la Librăria Arhiepiscopescă, Sibiu

Cartea este recomandată, din partea forurilor superioare, pentru a se procura pe seama On. preoților și a bibliotecilor parohiale.